

Sèrie 1

Opció A

Exercici 1 / Obra: *La vicaria*, de Marià Fortuny.

[4 punts: 1 punt per qüestió]

1. Situeu l'obra en el context cronològic, històric i cultural corresponent.

Cronologia: 1867-1870 ..

Fets històrics

- L'anomenat Segon Imperi (1851 –1870), capitanejat per Lluís Napoleó coronat com Napoleó III va reunir totes les forces d'ordre i va suposar el desencís de tota la massa social i també dels artistes i l'adveniment de la Tercera República l'any 1870.
- Al darrer terç de segle, l'alça dels moviments nacionals va suposar a més de la formació del pensament nacionalista, la unificació d'Alemanya i d'Itàlia.
- Guerra de Secessió nord-americana (1861-1865).
- Primera Internacional (1864). El Capital de Karl Marx (1867).
- Primer Concili Vaticà: dogma de la infal·libilitat del Papa (1869).

Fets culturals:

- El positivisme filosòfic d'Auguste Comte (1798-1857), que considerava l'observació i l'experiència com les úniques fonts de coneixement, incidien en el pensament dels artistes realistes que s'oposaven a tota especulació subjectiva.
- Importància de la crítica d'art.
- Auge de les Exposicions Universals

Cronologia: 0,25 punts

Context: 0,15 punts cada *item* [màxim 5]

2. Digueu a quin estil pertany. Enumereu quatre característiques, ja siguin formals, compositives o tècniques, d'aquesta obra.

Estil: Realisme (s'admet preciosisme , costumisme i anecdotisme).

Característiques formals:

Un aspecte destacable és el virtuosisme de la pinzellada, que es pot observar en la minuciositat dels luxosos vestits que llueixen els personatges, en els detalls del ferro forjat o en policromia de les parets. Escenes quotidianes del segle XVIII.

Composició:

- A nivell compositiu destaquen el gran espai buit que s'estén en la part inferior del llenç, i que ajuda a potenciar la perspectiva mitjançant les línies del terra; i la col·locació de la llum daurada que penja del sostre om conflueixen les línies perspectives, i del braser en primer terme, que ajuden a l'artista a equilibrar visual i pictòricament la composició.
- Es una composició tancada estructurada en grups de personatges situats en diferents plans de la composició.

Proves d'accés a la universitat per a més grans de 25 anys

Abril 2017

- Línia de l'horitzó alta el que afavoreix la visualització dels personatges protagonistes de l'escena

Tècnica: oli sobre taula .

Estil: 0,20 punts

Característiques: 0,20 punts cada *ítem* [màxim 4]

3. Expliqueu el tema, el significat i la funció d'aquesta obra .

Tema i significat

L'acció de l'obra transcorre en una vicaria típica del segle XVIII, reflectint una escena molt habitual en la vida social europea: el moment de la firma, per part dels contraents, de la documentació que legalitza la seva unió matrimonial.. En el mateix pla horitzontal, a la dreta se situen després d'ell la seva dona, els familiars, una figura descamisada que demana almoïna. A la seva esquerra, i desvinculat de l'acció, apareix el vicari que atén en la seva taula a un cavaller. Contraposat a aquesta escena principal, Fortuny pinta un segon grup de personatges més pròxims a l'espectador, que representarien al poble, tenint com referents a un torero i una manola.

La idea d'aquest tema sembla que va sorgir després d'haver visitat en diferents ocasions la sagristia de l'església de Sant Sebastià de Madrid, on el propi artista va fer els tràmits del seu matrimoni amb Cecília Madrazo. No obstant això, la imatge representada, no il·lustra una vista real de l'esmentada església, ja que durant el llarg procés creatiu, Fortuny també es va inspirar en nombroses capelles romanes que va poder contemplar durant la seva estada a la capital italiana.

L'obra, inclosa dins del gènere del *tableautin*–llenços de petit format, de factura minuciosa i evocadors de l'època divuitesca- s'ha vist també com la fixació de la imatge paradigmàtica d'un dels estereotips més típics de l'imaginari europeu del segle XIX, segons el qual la societat espanyola està dominada per la tradicions, els costums i els usos arcaics i ancestrals.

Funció: Quadre de col·leccionista. Fortuny està immers en el mercat d'art i treballa pel marxant Goupil, realitzant unes obres al gust de la clientela burgesa, en especial la francesa

Tema i significat: 0,80 punts

Funció: 0,20 punts

4. Enumereu cinc obres d'art del segle xx i digueu-ne els autors.

Composició IV / Wasily Kandinsky
El gran masturbador / Salvador Dalí
El desconsol / Josep Llimona
Interior holandès / Joan Miró
La càrrega / Ramon Casas

Puntuació: 0,20 punts cada *ítem*

Exercici 2 / Obra: August de Prima Porta

1. Situeu l'obra en el context cronològic, històric i cultural corresponent.

Cronologia: 19 a. C (copia 14 d.C.).

Context històric

- Època imperial.
- Romanització.
- Divisió en Províncies.
- Pau d'August. Màxim període de l'expansió del 'Imperi Romà.
- Sòlida estructura social, jurídica (Dret romà), política i comercial.
- Naixement de Jesucrist.

Context cultural:

- Ovidi: *Les Metamorfosis*;
- Virgili: *La Eneida* (30-19a.C.)

Característiques artístiques:

- Consolidació de l'arquitectura (Panteó);
- L'art al servei de l'emperador.
- Arquitectura commemorativa: columnes, arcs triomfals.
- Consolidació de l'escultura (imatge d'emperadors).
- Moment àlgid de la pintura mural: Estils ornamental i Estil il·lusionista.
- Realisme plàstic.

Cronologia: 0,25 punts

Context: 0,15 punts cada ítem [màxim 5]

2. Digueu a quin estil pertany. Enumereu quatre característiques, ja siguin formals, estructurals o tècniques, d'aquesta obra

Estil: Romà Imperial.

Característiques:

- Escultura d'embaum rodó
- Cuirassa musculada
- Capa anomenada *paludamentum*
- *contrapposto* a la manera del *Dorífor* de Policlet.
- Unifacialitat.
- Voluntat realista.

Materials: bronze en l'original i marbre de Carrara a la còpia de l'any 14 d.C

Estil: 0,20 punts

Característiques: 0,20 punts cada ítem.[màxim 4]

3. Expliqueu el significat i la funció d'aquesta obra

Significat:

- Retrat idealitzat per commemorar l'inici de la Pax Augustea amb la pacificació de la Gàl·lia i la Hispània.
- A la cuirassa detalls dels èxits a la Gal·lia i Hispania. Dofí de Venus amb Eros per recordar el caràcter diví d'August, que com a membre de la gens Iulia era descendent d'Enees, fill de Venus i Anquises.
- També hi son representats Diana i Apol·lo, divinitats protectores de la casa imperial. Identificació del poder polític i religiós.
- Al voltant de la cintura hi ha una capa anomenada *paludamentum*

Funció:

Propagandística del poder Imperial.

La segona versió en marbre va ser feta per a la mansió de Llivia, esposa d'August, un cop aquest havia mort.

Significat: 0,80 punts

Funció: 0,20 punts

4. Enumereu cinc obres d'art grec

Partenó
Erecteon
Diadumenos
Laocoont
Teatre d'Epidaure
Discòbol
.....

Puntuació: 0,20 punts cada ítem

Exercici 3 [2 punts: 0,5 punts per qüestió]

1. Relacioneu cada autor amb l'obra corresponent.

Édouard Manet / Le déjeuner sur l'herbe
Rafael/ L'escola d'Atenes
Donatello / David
Auguste Rodin/ El pensador
Miró/ El discòbol

Puntuació: 0,10 punts cada encert.

2. Responeu vertader o fals a les afirmacions següents

a) Francesco Borromini es un escultor barroco	Fals
b) Joan Miró es un pintor surrealista.	Vertader
c) Miquel Àngel es un escultor renaixentista.	Vertader
d) Giotto es un pintor gòtic..	Vertader
e) Palladio es un arquitecte barroco.	Fals

Puntuació: 0,10 punts cada encert.

3. Enumereu cinc espais d'una catedral gòtica

Nau central, naus laterals, deambulatori, claristori, tribuna, absis, torre,

Puntuació: 0,10 punts per cada ítem.

4. Definiu els termes següents: volta d'aresta, planta de creu llatina, opistòdom, políptic, imposta.

Volta d'aresta: volta generada pel creuament de dos voltes de canó.

Planta de creu llatina: planta on la nau central es més llarga que la transversal

Opistòdom: part posterior del temple grec..

Políptic: retaule de pintura, escultura o orfebreria que està format per més de tres compartiments.

Imposta: superfície de la qual arranca un arc o una volta.

Puntuació: 0,10 punts cada encert.

OPCIÓ B

Exercici 1 / *El desconsol*, de Josep Llimona

1. Situeu l'obra en el context cronològic, històric i cultural corresponent.

Cronologia: 1903. [Rèplica al parc de la Ciutadella de 1917]

Context històric i cultural:

- Paper de la burgesia industrial catalana.
- Modernisme arquitectònic.
- Catalanisme.
- Conflictes socials. Anarquisme.
- Inici de les primeres avantguardes: fauvisme, cubisme, futurisme, abstracció....
- Caiguda dels grans imperis europeus.
- Revolució Russa.

Cronologia: 0,25 punts

Context: 0,15 punts cada ítem. [màxim 5]

2. Digueu a quin estil pertany. Enumereu quatre característiques, ja siguin formals, estructurals i materials d'aquesta obra.

Estil: Modernisme (també s'accepta Simbolisme)

Característiques formals:

- Un sol bloc de marbre
- Trencament de la simetria
- Expressivitat continguda
- Composició tancada
- Espais buits entre les mans agafades
- Efectes de llum i ombra
- Diferents textures . acabat del cos i base tosca.

.....

Estil: 0,20 punts

Característiques: 0,20 punts cada ítem [màxim 4]

3. Expliqueu el tema, el significat i la funció d'aquesta obra.

Tema i significat:

- Al·legoria de l'abatiment i la tristesa.
- Resum de l'estètica simbòlica del Modernisme
- Arquetip femení una mica misteriós, delicat i sensible.

Funció:

monument públic.

Tema i significat: 0,80 punts.

Funció: 0,20 punts.

4. Enumereu cinc obres arquitectòniques dels segles XIX i XX i digueu-ne els autors

Casa Tassel: Victor Horta
Tour Eiffel : Gustave Eiffel
Palau de la Música Catalana: Lluís Domènech i Montaner
Casa Milà: Antoni Gaudí
Pavelló alemany: Mies van der Rohe.
.....

Puntuació: 0,20 punts cada ítem

Exercici 2 / Mare de Déu dels consellers, de Joan Dalmau

1. Situeu l'obra en el context cronològic, històric i cultural.

Cronologia: 1443-1445.[s'admet segle XV]

Context històric i cultural:

- Europa de les capitals
- Auge del comerç.
- Poder de la burgesia i dels estaments ciutadans.
- Inici d'un nou corrent de pensament: L'humanisme.
- Renaixement italià versus gòtic europeu.

Cronologia: 0,25 punts

Context: 0,15 punts cada ítem [màxim 5]

2. Digues a quin estil pertany. Enumereu quatre característiques, ja siguin formals, compositives o tècniques, d'aquesta obra.

Estil: Gòtic flamenc

Característiques formals i compositives:

- Predomini del dibuix sobre el color.
- Simetria.
- Perspectiva centralitzada amb el mosaic de terra i l'incipient paisatge de fons.
- Predomini de les línies verticals.
- Representació arquitectònica en grisalla.
- Realisme d'influència flamenca.
- Composició tancada.

Tècnica: Oli i tremp sobre fusta. Utilització de les veladures en el perizonium (vel transparent que cobreix al Nen Jesús):.

Estil: 0,20 punts

Característiques: 0,20 cada ítem [màxim 4]

3. Expliqueu el tema, el significat i la funció d'aquesta obra.

Tema: Al centre la Verge amb el Nen Jesús □. A l'esquerra de la composició es representa Santa Eulàlia - patrona de Barcelona- amb tres consellers Joan Llull, Francesc Llobet i Joan Junyent, i a la dreta Sant Andreu - en la seva festivitat 30 de novembre s'escollien els cinc consellers principals del Consell de Cent - amb Ramon Savall i Antoni Vilatorra. [Només cal identificar la Mare de Deu, Santa Eulàlia i Sant Francesc]

Funció: Commemorativa: Retrat dels cinc membres principals del Consell de Cent. Decoració de la capella de la Casa de la Ciutat.

Tema: 0,80punts

Funció: 0,20 punts

4. Enumereu cinc obres d'art romànic

Frontal d'Avià
Conjunt de sant Climent de Taüll
Majestat Batlló
Timpà de Sant Pere de Moissac
Portalada de Santa Maria de Ripoll
Sant Vicenç de Cardona

.....

Puntuació: 0,20 cada ítem

Exercici 3 / Puntuació: 0,50 punts cada pregunta

1. Relacioneu cada autor amb l'obra corresponent.

Policlet / *Diadumen*
Jean-Honoré Fragonard / *El gronxador*
Johannes Vermeer / *Vista de Delf*
Donato Bramante / *San Pietro in Montorio*
Pau Gargallo / *El profeta*

Puntuació: 0,10 cada encert

2. Responeu «vertader» o «fals» a les afirmacions següents.

a) Dalí és un pintor surrealista	Vertader
b) Filippo di Ser Brunelleschi és un escultor gòtic.	Fals
c) François-Auguste Rodin és l'autor de l'escultura <i>El profeta</i> .	Fals
d) La columna de l'ordre jònic no té basa.	Fals
e) El Partenó és un temple d'ordre dòric	Vertader

Puntuació: 0,10 cada encert

3. Digueu a quin estil o tendència pertanyen els artistes següents: Francesco Borromini, Salvador Dalí, Donato Bramante, Michelangelo Merisi da Caravaggio, Jackson Pollock.

Francesco Borromini: Barroc

Salvador Dalí: Surrealista

Donato Bramante: Renaixentista

Michelangelo Merisi da Caravaggio: Barroc [S'admet naturalista/realista]

Jackson Pollock: Informalista

Puntuació: 0,10 cada encert

4. Definiu els termes següents: transepte, políptic, rosassa, *Maiestas Domini*, mainell.

transepte: nau transversal d'una església que forma una creu amb la nau longitudinal[principal].

políptic: retaule de pintura, escultura o d'orfebreria que està format per més de tres compartiments.

rosassa: obertura circular en un mur, amb tancament de vitralls, usualment acolorits, emprada sobretot a les esglésies i catedrals gòtiques.

Maiestas Domini: representació de Crist com a senyor de l'Univers assegut en un tron dins una màndorla o de mig cos amb la ma dreta aixecada en senyal de benedicció. També anomenat Pantocràtor o Crist en Majestat.

mainell: columna petita que divideix verticalment una finestra o una porta en dues parts.

Puntuació: 0,10 cada encert